

OBSERVATIONES
CIRCA
METRICAM CARMINUM HEBRÆORUM
STRUCTURAM,

QUAS,

VENIA AMPLISS. ORD. PHILOS. ABOENS.,

P. P.

MAG. JACOBUS ALG. GADOLIN,
S. S. Theologie Docens,

ET

FREDERICUS JOACH. EKMAN,
Stipend. Publ., Borealis.

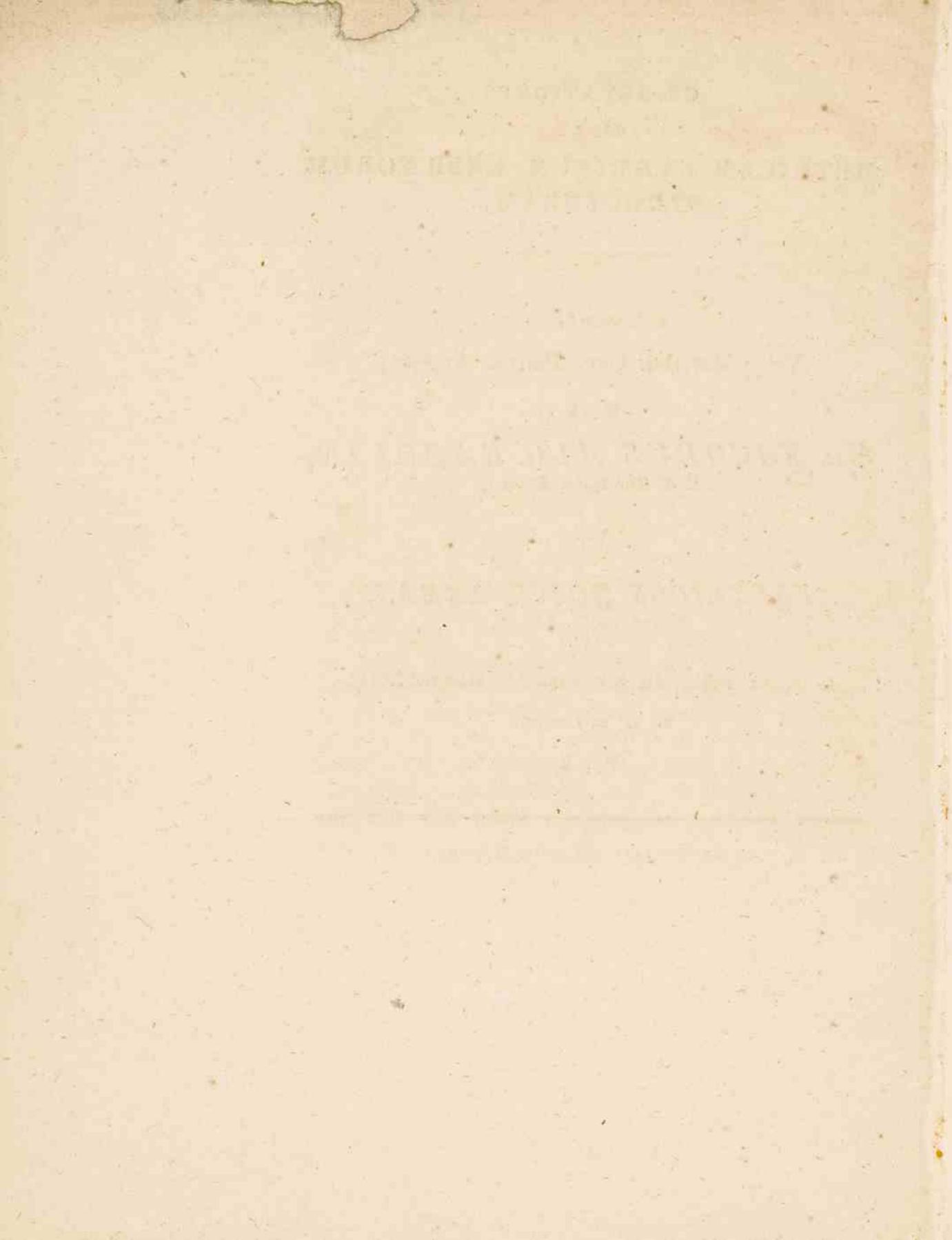
In Audit. Philos. die XV Februarii MDCCCXXIII.

b. a. m. consuetis.

P. I.

ABOÆ, typis Frenckellianis.

— — — — sicut poëma nemo dubitaverit imperito quodam initio fusum, & aurium mensura, & similiter decurrentium spatiorum observatione esse generatum, mox in eo repertos pedes. — — — — Ante enim carmen ortum est, quam observatio carminis. Indeque illud, — — — — Fauni vatesque canebant.

QUINTILIANUS.

Ut poësis quarumque nationum genuina, a communibus ubique ideis æternis oriunda, cognitionem quandam universalem agnoscit; ita etiam, pro nativa earundem indole, aliquod cuique singulare prorsus & proprium indicat: quod vero & de charactere ejus essentiali, & de forma externa, (proprie nec minus essentiali) æque valeat necesse est. Frustra igitur laborem suscepérunt, qui exactam similitudinem inter poësin diversorum populorum, & quidem ita dissimillimorum, ut ab Europæis in universum & litterarum studio & vivendi, agendi sentiendique genere veteres fuerunt Orientales, quæsiverunt. Jam vero eorum, qui ingenio poëseos Hebrææ investigando vacarunt, ad hanc

A

rem

rem, sive generalem illam poëseos naturam, nonnulli attenderunt, nonnulli attendere neglexerunt. Cum enim alii leges statas, pro rigidissimis Metrices postulationibus, carminibus Hebræorum præscribere, vel ea in diversas poëmatum species & formas, apud Græcos l. Romanos usu receptas, restituere conarentur a); alii metricis ea e legibus pendere plane negarunt, indolemque poëseos Hebrææ vel in parallelismo b) tan-

-
- a) Nominari merentur FR. GOMARUS, sua notus *Lyra Davidis, seu nova Hebrææ S. Scripturæ arte poëtica, canonibus suis descripta, & exemplis sacris, & Pindari ac Sophoclis parallelis demonstrata.* Lugd. Bat. 1637. 4. & MARC. MEIBOMIUS, qui summæ alias doctrinæ celebritatisque Philologus Belga, principiis nequam & infirmis tradidit restaurandæ Poëseos Hebr. systema: (vide ejus librum qui inscribitur, *Davidis Psalmi duodecim &c.* Amst. 1690). Ideo præsertim, quod omnes Psalms distichis absolvi solis statuerat, in eum inventus est Cel. Anglus FR. HARE, Episcopus Cicesteriensis, quantitatis syllabarum rationem habendam omnino nullam, pedesque omnes dissyllabas esse, Jambos & Throchæos, trisyllabum nullum, putans. — Nec defuerunt, qui Scenicæ Poëseos exempla in Sacr. Litt., ut *Canticum Canticorum, & Poëma Jobi* aliaque, reperiri opinarentur; quorum præ cæteris nominandus est J. C. C. NAENTIGAL, Philologus Halberstadiensis, qui *Psalmos ad formam dramaticam revocare studuit* (vide librum, *Zion, ältestes drama aus der vorhomerischen Urwelt.* Leipz. 1796.).
- b) Ita censent Rabbinorum permulti; ita & DR. WETTE, Poësin Hebræam in Lyricam distribuens & Epicam —

tantum, vel in homœoteleutis *c)* solis, vel, ab illa Gallorum sic dictæ *poëticæ prosæ* & ab illa idylliorum Gesnerianorum haud multum distantem, non nisi in erotundata oratione, nihil metri habente, rhythmo verum liberiori, verborum insolentia & audacia, ac diviniore quodam furore, si verbis uti liceat, manifestata *d)*, esse conspicuam contenderunt. Ast vero alii certis quibusdam, quantumvis indefinitis,

A 2 mo-

(*Lyricæ apud Hebræos, omni disciplina litteraria scil. destitutos, & didacticam & rhetoricanam (propheticam) poësin connumerandas monens,*) — contendensque Epicam sese manifestare oratione prosa, forma vero *rhythmica* indicari poësin Lyricam; ast Rhythmum illum non in dispositione quadam syllabarum vocumve, (*parallelismo stricto verbali*) sed in harmonia majorum tantum orationis membrorum, sive *parallelismo versiculorum l. sensuum*, (*parallelismo reali*) esse querendum. Vide ejus *Commentar über die Schriften des alten Testaments.* 3 Th. pag. 61. seq. Heidelberg, 1811.

- c)* Ut JOH. CLERICUS, sæc. XVII natus, metrices divæ infaustus restaurator, qui, quo homœoteleuta inveniret, textui Sacro vim intulit maximam.
- d)* Quos inter ANDR. DACERIUS, laudatus Horatii interpres, & FR. MASCLEFUS, celebris punctionum masorethicorum impugnator, in initio sæc. XVIII viventes; quorum quidem hic concedi quoque posse, poësin Hebr. pedibus stetisse & versus sonis similibus fuisse conclusos, rhythmos vero jam extintos, tandem largitus est.

modis musicis poëticisque pedibus, qui tibiæ saltationibusque facile accomodentur, constructa esse eorum carmina opinati sunt e). Alii demum metricis omnino ea adstricta esse legibus certis & perpetuis concesserunt; quas quidem leges in lingua, vocalibus suis destituta, annos supra bis jam mille mortua sive muta, vix ac ne vix quidem amplius detegi vel inde extricari posse putarunt f). Adhuc sub judice lis est, cito nec evaderit decisa.

Interea judicio peritorum submittentes, an non & qui omni structura metrica carere carmina Hebr., & qui ea artificiosissime constructa statuerunt, justo longius sint progressi, mediamque illam, quam vocant planam, tranquillam securamque viam calcandam spernendo, rem intemperantia intri-

---

e) Sic MICHAËLIS, *in notis ad prælectiones Rob. LOWTHI de Sacra poësi Hebræorum*. Cui sententia nec inimicus J. G. von HERDER. (*Vom Geist der Ebräischen Poësie, nec non Briefe das Studium der Theologie betreff.*) Parallelismum tamen, sive, quod eodem redit, Rhythnum realem quem dicunt, primas in Poësi Hebr. agere contendit.

f) Qua sententia est ROB. LOWTH (*De Sacra Poësi Hebræorum in Præl. III.*): a quo nec valde distant G. W. MEYER in *Versuch einer Hermeneutik des A. T. 2 Th.* p. 326. & BAUER in *Einleit.* ins A. T. p. 358 seq., liberius tamen metrum carminibus Hebræorum adscribentes.

tricaverint; tria quæ ex hisce ultiro se offerunt spectanda, scil. an poësis Hebræorum *revera diversa* sit ab eorum prosa oratione; porro, an metro cuidam eam adstrictam esse putandum; quo concessso, an denique metrum illud jam restitui possit, pro modulo virium perscrutari conabimur.

Sicut adolescentे vere vincula relaxantur hīemis frigida, curæque omnes anxiæ, minutiores dissolvuntur, & animus, nova quasi creatione protinus detecta exsultans, liberius sese in sublime attollit, vitam & ubertatem undique anhelans; ita etiam in universum Orientales, sub perpetuo veluti sole vernali habitantes, primulis comparandi flosculis vernis, securi omnium fere vitæ necessitatum, luxuria hilarissimæ sponte urgentis naturæ cumulati, ætatem tractibus, quos incolunt, allegoriarum innatarum, ut ita dicam, ditissimis conformem ludendo magis quam agendo omnem consumunt. Quæ res, ut per totam vitam, ita in loquela quam maxime affulget: canorus quippe, imaginibus repletus, suaviter sonat eorum sermo, quem putas cantui similiorem quam orationi pedestri. Hinc, ad Hebræos

braeos quod attinet, qui contendent inter poësin eorum & prosam orationem nil nisi elegantiam, quæ consequens esset materiei cuiusdam sublimioris, utpote res grandes magnificum verborum & imaginum requirunt apparatus, interesse, parum nobis videntur attendisse ad indolem & genium elocutionis poëticæ apud eos, ad naturamque prosæ eorum quemadmodum scil. a se invicem in imaginibus, in materiae dispositione, in habitu denique & colore dictionis dignoscantur; quod quidem libros proprie historicos examinanti, eosque cum poëticis comparaturo, nec non fragmenta illa poëtica & carmina, quæ in his ipsis inspersa sunt historicis, diligentius perlegenti, vel maxime perspectum erit. Ita non tantum sensuum atque imaginum vim singularem, pulchritudinem & sublimitatem, verborum, sententiarum rerumque vitam, colores & divitias reperies in poëticis scriptis, verum etiam indolem sermonis totam, quod ad constructionem grammaticalem, ellipses audacissimas, subitas temporum, generum & personarum immutationes, & s. p. a prosaicis alienam in illis animadvertes. Hoc est, in carminibus quæ exstant, ubicumque fere in V. T. obveniant, omnia curiosius ordinata, accuratius dimensa & concinnius coarctata semper observabis: verbo, prodere ea architectonicen quandam exquisitiorem, quam quæ

quæ casu tantum proveniat, intelliges g). Itaque non solum proprium, a prosa oratione alienum, nec in parallelismo h) unice conspicuum præbeat poësis Hebr. elementum necesse est; verum metris illam quoque superstructam legibus suspicari licet. Quod vero propius jam examinaturi erimus.

Fuisse quidem haud ignoramus, qui soli fere sublimitati dictionis, phrasiumque majestati, nulla habita ratione metri, consulentes, poëmata quæ

VO-

g) De vulgari Hebræorum sermone asserit Lowthus: "nihil illo simplicius & inornatus concipi potest: nuda, recta, sana atque sincera sunt omnia; voces nec exquisita nec leclæ; periodorum nulla cura, ac ne cogitatio quidem: ipse vocum ordo plerumque constans & sui similis." — & de poësi eorum: "Præcipitur liber spiritus, cui nec vacat tam minutis & frigidis curis invigilare: sape non tam vestit oratione & exornat conceptus, quam plane detegit & nudat; ut quasi velo detracto, omnes animi status motusque, subitos impulsus, celeresque impetus, & multiplices flexiones, palam intueri videamur." Vide Præl. XIV de Sacra Poësi Hebræorum.

h) Verum quidem est Parallelismum, cœu (latissime sumtum) principium omnis harmoniæ & suavitatis, omnisque poëseos in primordiis suis elementum dominans, in poësi Hebr. etiam, ut videbimus infra, primum occupare locum; ejus vero solius dominio poësin Hebr. totam quantam subjiciendam non esse, vel ex allatis jam liquet.

vocarunt pepigerint: poësin vero universæ nationis tam vagis nixam fuisse fundamentis, nemo sane, qui ad naturam poëseos animique humani respexerit, contendat. Ut enim poësin non nisi animo supra solitum excenso innatam reperies; ita ei etiam, utpote quæ proprio jure hominibus inspirata dicatur, singularem sermonem, metro semper duce comitatum, teste experientia competere persentisces. Quid? quod primaria populi cujusque monumenta litteraria, sive poëmata, quæ ejusdem prima simul esse solent philosophemata, quæque conceptus vulgo generales philosophiæ practicæ, allegorice expressos continent, *parabolis* frequentissime se induunt. Quæ quo sunt vetustiores, eo certius etiam metricas esse & ad modos quosdam musicos interdum compositas, experientia docet ⁱ⁾. Quibus nec Hebræos fuisse destitutos, quæ in Sacris Litteris residua exstat earum copia abunde comprobantur. Sunt illæ etiam, Hebræorum nempe, elegantia tam sensus & imaginis, quam dictionis insignes, omniq[ue] poëtico ornatu illuminatæ, ut non sit cur eas a generaliori parabolarum vetustissimarum natura recedere putemus. Quæ de

---

ⁱ⁾ Quo scil. eas memoria facilius completerentur atque fidelius tenerent juniores. Talesque fuisse ipsas leges nonnullorum populorum, ut Charondæ, quæ Athenis in conviviis canebantur, constat.

de parabolis, suo etiam jure de ænigmatibus valent, quorum studium honosque apud Hebræos vel ex Salomonis historia novimus k).

Orationem porro ligatam sive metricam, vel æqualis quædam in versus conformes partitio membrorum s. stropharum, vel homœoteleuta, vel similitudo litterarum in initio versiculorum, ubi reperiantur, ingenue produnt. Quas vero proprietates singulas poësi Hebræorum non fuisse inimicas, argumentis, partim ex carminibus Alphabeticis, partim ex reliquis Sacr. Litterar. scriptis, passim petitis, ostendi potest l). Ita etiam usus dialectus

B

illius

k) Dicit de illis MICHAËLIS: "Videntur non raro versibus proposita fuisse, ut musicam suavitatem verborumque elegantiam sententiæ acuminis miscerent: ad quæ carmine respondendum erat, nisi inferior haberi velles." Not. 8 ad LOWTHI Praelect.

l) Colligit J.J. BELLERMANN ex disquisitionibus suis in Periculo de Arte metrica Hebræorum, inter alia: "Die Hebräer haben Strofen von 3 bis 8 Versen, die sich durch gewissermassen gleichlaufende Zeilen an einander schliessen.... Die Metrik der Hebräer zeigt sich besonders sichtbar durch Hemistichen, Holostichen, Distichen, Tristichen, Tetrastichen, Pentastichen und selbst einige Hexastichen, wo Gedanken und Worte gleichförmig abgemessen wurden." Vide ejus Versuch über die Metrik der Hebr. Berlin, 1813. p. 253. — Homœoteleuta, quæ linguis Semiticis

illius poëticæ, sive voces a communi loquendi ratione & lege discedentes, & a linguae analogia pau-
lum detortæ, metricæ orationi omnino est pro-
prium; cernique id in poëticis Hebr. scriptis non
solum glossematum s. peregrini l. obscurioris ser-
monis usu, & vocum receptarum anomaliis quibus-
dam, sine formis insolentioribus, verum etiam
particulis encliticis, poëticis — quarum quoniam
in libris prosaicis perpaucia occurrunt exempla —
appellantis, non est quod negemus m). Quinimmo
ipsum vocabulum מִזְרָחַ, quo nomine Hebræi car-
men insigniere, examinantes deprehendemus com-
petere ei, ut existimat quidem LOWTHUS, ex pri-
mitiva radicis יָרַחַ amputandi, putandi, præcidendi,
incidendi vi, notionem "orationis peculiariter quodam
modo in breves, crebras certisque intervallis demensas
sententias intercisa" n); quæ itaque versus & nume-
rorum propria esset appellatio.

Ulterius

---

uberrima sese offerunt, Hebræi nec quæsivisse nec con-
temsisse videntur. Exempla eorum in Pentateucho jam
occurrunt nonnulla, ut Gen. IV: 23, 24. ubi Lamech
post armorum ære ferroque cedendorum artem inven-
tam, superbiens alloquitur uxores. (Vide HERDER von
Geist &c. Tübing. 1805. p. 317.) Insigne hujus rei
præbet exemplum Threnor. V.

m) Vide LOWTHI Præl. III.

n) Ita LOWTHUS (Lib. cit. pag. 59.); additque: " — sic
שֵׁם מִזְרָחַ בְּנִינָה" (vid. Pr. LXVII: 1-) opinor denotare